

Veřejné slyšení Výboru pro vědu, vzdělávání a kulturu
Senát Parlamentu ČR
Valdštejnské náměstí 17/4
118 01 Praha 1 - Hradčany

AMNESTY
INTERNATIONAL

AMNESTY INTERNATIONAL ČESKÁ REPUBLIKA, z. s.

Kodaňská 1441/46
101 00 Praha 10

T: +420 607 023 305

IČO: 44793430

E: amnesty@amnesty.cz

Konto: 5011017070/0100

W: www.amnesty.cz

V Praze, dne 15. 11. 2018

Stanovisko Amnesty International Česká republika, z. s. k dodržování lidských práv v Čínské lidové republice: situace příznivců hnutí Fa-lun-kung

Podle zjištění Amnesty International (AI) v posledních letech vláda Čínské lidové republiky navrhovala a přijímala řadu nových zákonů o národní bezpečnosti, které závažně ohrožují lidská práva. Celostátní tvrdé zásahy proti aktivistům a právníkům v oblasti lidských práv pokračovaly i v průběhu roku 2017 a 2018. Aktivisté a obhájci lidských práv jsou neustále systematicky monitorováni, pronásledováni, zastrašováni, zatýkáni a drženi ve vazbě. Policie drží řadu obhájců lidských práv i v zařízeních mimo oficiální vazbu, často dlouhodobě bez přístupu k právníkům a vystavuje je tak nebezpečí mučení a jiného špatného zacházení. Důvody k takovému jednání se různí, nicméně rétorika čínské vlády je téměř vždy totožná – ohrožení národní bezpečnosti. K tomuto účelu používá širokou škálu nejasných obvinění. Tyto obecné formulace jsou poměrně snadno zneužitelné a umožňují použití na prakticky jakýkoli (zlo)čin, jenž může ohrožovat politické i ekonomické zájmy Číny.¹

V roce 2017 zemřel ve vazbě Laureát Nobelovy ceny za mír Liou Siao-po. Mnozí aktivisté a obránci lidských práv byli zadrženi, stíháni a odsouzeni na základě nejasných a obecných obvinění, jako je "podvracení státní moci" a "vyvolávání sporů a potíží". Zvýšila se také represe náboženských aktivit mimo státem uznané církve.²

¹ Doporučení České republiky k 31. zasedání UPR ohledně situace obránců lidských práv v Číně

² <https://www.amnesty.org/en/countries/asia-and-the-pacific/china/report-china/>

V červnu 2017 schválila Státní rada revidované nařízení o náboženských záležitostech, které vstoupilo v platnost 1. února 2018. Došlo tak ke kodifikaci rozsáhlé státní kontroly nad všemi aspekty praktikování náboženství a rozšíření pravomoci všech vládních orgánů monitorovat, kontrolovat a potenciálně trestat praktikování náboženství. Revidovaný zákon, který klade důraz na národní bezpečnost s cílem omezit "infiltraci a extremismus", by mohl být použit k dalšímu potlačování práva na svobodu náboženského vyznání a přesvědčení, a to zejména tibetských buddhistů, ujugurských muslimů a vyznávajících oficiálně neuznaných církví.³

Fa-lun-kung je duchovní učení založené na tradičním čínském dýchání a meditačních cvičeních, které v Číně během 90. let získalo velké množství podporovatelů. Praktikující se zaměřují na kultivaci charakteru pomocí následování duchovních principů jako jsou pravdivost, soucit a snášlivost – univerzálních principů lidské existence. Fa-lun-kung spojuje duševní kultivaci s kultivací tělesnou (pomocí pěti jednoduchých cviků), čímž se řadí do takzvaných či-kungových metod.

Duchovní hnutí Fa-lun-kung bylo v Číně zakázáno kvůli tomu, že má být "hrozbou pro společenskou a politickou stabilitu" poté, co jeho praktikující v červenci 1999 uspořádali pokojné shromáždění na náměstí Nebeského klidu. Čínská vláda následně zřídila speciální kancelář, tzv. "Úřad 610", aby dohlížel na likvidaci Fa-lun-kongu.⁴

Ačkoliv je obtížné dopátrat se množství praktikujících v současné Číně, oficiální čínské zdroje a zdroje Fa-lun-kungu odhadují, že v 90. letech praktikovaly toto učení desítky milionů čínských občanů. Pokud praktikující odmítají odvolat své přesvědčení, jsou během zadržení podrobeni zvláště krutému zacházení.⁵

Výsledkem je, že desítky tisíc praktikujících Fa-lun-kung byly svévolně zadrženy a často nuceny se kvůli mučení a jinému špatnému zacházení vzdát svého duchovního přesvědčení.⁶

Podle informací Amnesty International byli i v roce 2017 lidé praktikující Fa-lun-kung nadále pronásledováni, svévolně zadržováni, vystaveni nespravedlivým soudním procesům, mučení a dalšímu špatnému zacházení. Vyznavačka směru Fa-lun-kung Chen Huixia je stále, již od roku 2016, zadržována kvůli podezření z "využívání heretické organizace k podkopávání práva". V květnu 2017 byl její soudní proces odložen poté, co její právník požádal soud o vyloučení důkazů získaných mučením.⁷

Další vězenkyní, která již byla z vězení propuštěna, je číňanka Čchen Čen-pching. V červenci 2008 byla Čchen Čen-pching bez varování a bez soudního příkazu zadržena ve svém domě v Henanské provincii. Od zadržení jí byla odpírána možnost právního zastoupení a později také

---

³ <https://www.amnesty.org/download/Documents/POL1067002018ENGLISH.PDF>

⁴ <https://www.amnesty.org/en/documents/asa17/5751/2017/en/>

⁵ <https://www.amnesty.cz/case/cina-cchen-cen-pching>

⁶ <https://www.amnesty.org/en/documents/asa17/5751/2017/en/>

⁷ <https://www.amnesty.org/en/countries/asia-and-the-pacific/china/report-china/>

možnost jakýchkoliv návštěv rodiny. Snahy jejího právníka a některých členů její rodiny získat informace ohledně místa jejího pobytu, podmínek a zdraví byly opakovaně mařeny. Právnímu zástupci byl navíc vyhrožováno, stejně jako jeho rodinným příslušníkům, a byl na něj vyvíjen nátlak, aby se vzdal případu. Podle informací Amnesty International Čchen Čen-pching odmítla podstoupit tzv. „přeměnu“, což je proces, při kterém jsou lidé praktikující Fa-lun-kung nuceni vzdát se své víry. Ve vězení na ni byly nasazeny dvě osoby označované jako „Pao-ťia“ („Baojia“), což jsou spoluvězni instruovaní ke sledování a někdy i mučení dalších vězňů. Tyto osoby ji často celé hodiny a dny podrobovali „brainwashingu“, tedy tzv. „vymývání mozku“. Čchen Čen-pching bylo často bráněno ve spánku, měla problémy udržet se na nohou, rozostřené vidění a projevovaly se u ní duševní potíže.⁸

Stíhání související s Fa-lun-kongem se dotýká také obhájců praktikujících. Kao Č'-šeng, lidskoprávní obhájce, napsal v prosinci 2004 tři otevřené dopisy čínskému prezidentu na protest proti pronásledování vyznavačů hnutí Fa-lun-kong. Po druhém dopisu Pekingský městský výbor spravedlnosti pozastavil činnost jeho kanceláře na jeden rok. V prosinci bylo jeho oprávnění k provozování právnícké praxe zrušeno. Od roku 2006 byl opakovaně zadržován a mučen.^{9 10}

Amnesty International vyzývá Čínskou lidovou republiku k respektu k lidským právům a k zastavení pronásledování těch, kteří praktikují své náboženství jinak než oficiálně schváleným způsobem - tedy i vyznavačů hnutí Fa-lun-kong.

---

⁸ <https://www.amnesty.cz/case/cina-cchen-cen-pching>

⁹ KAO, Č'-šeng. Za Čínu spravedlivější

¹⁰ <https://www.amnesty.cz/news/673/pravnici-bez-prava-cinska-vlada-tvrde-zasahuje-proti-pravnikum>